

Békés, munkás boldog új esztendő

Jókívánásokkal halmozzuk el egymást az esztendő fordulóján. Tiszta szívvel tehetjük a társadalom legkisebb sejtjeiben, a családokban és a dolgozó kollektívákban is, hiszen 1980-ban ismét előrébb léptünk a szocialista társadalom építésének útján.

A végzett munka alapján mi, Csongrád megyeiak is nyugodt lelkiismerettel tekinthetünk vissza az elmúlt évre. Közös összefogással a múlt XII. kongresszusa, hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére kibontakozott munkaversenyben elért sikerrel járultunk hozzá népgazdaságunk egyensúlyának javításához. A terveinkben megjelölt feladatokat nagyrészt teljesítettük. A mezőgazdaságban a szélsőséges időjárás ellenére növeltük a termésátlagokat.

Meqyénk lakosságának alkotó helytállásáért elismerésünket, köszönetünket fejezzük ki. A vállalatok, a szövetkezetek, az intézmények dolgozói jó munkájának elismerése mellett köszönjük mindazok fáradozását, akik önzetlen közéleti aktivitással vesznek részt a múlt XII. kongresszusa határozatainak megvalósításában.

Az új esztendő feladatainak megoldása iránti bizonyossággal búcsúzunk 1980-

tól, és köszöntjük az új évet, bár tudjuk, hogy olyan feladatokkal és gondokkal kell megbirkóznunk, amilyenek a korábbi években nem voltak. Bizalommal, mert helyzetünket és tennivalóinkat elemezte a párt kongresszusa, felmérte a további fejlődés belső és külső feltételeit, kijelölte a VI. ötéves terv főbb gazdaságpolitikai irányvonalát. Az országgyűlés a közelmúltban emelte törvényerőre új középtávú tervünket. A meqyei pártbizottság 1981. évi gazdaságpolitikai állásfoglalása összegezte helyi tennivalóinkat. E célkitűzéseket joaqal vállalhatja magának meqyénk minden lakosa tudva, hogy ezek következetes meqvalósításával az újért a jobbért vállalt tennikarással érhetünk el újabb sikereket.

Kívánunk meqyénk minden lakosának, a guarak, a földiek, a szellemi alkotóműhelyek munkásainak, kedves családtagjainak békés, boldog új esztendőt, újabb munkasikereket és nagyon jó egészséget.

A CSONGRÁD MEGYEI TANÁCS,
A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT CSONGRÁD MEGYEI BIZOTTSÁGA

Kitüntetések, eskütétel

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a szocializmus építésében kifejtett eredményes munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetést adományozta Keserű Jánosné könnyűipari miniszternek. Eredményes gazdasági munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a Szocialista Magyarorszáért Érdemrend kitüntetést adományozta Szili Géza nehézipari miniszterhelyettesnek, a Munka Érdemrend arany fokozatát Bakos Zsigmond könnyűipari miniszteriumi

államtitkárnak. Csepányi Sándor kohó- és gépipari, valamint Sárosi Sándorné könnyűipari miniszterhelyetteseknek. A kitüntetések Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke szerdán az Országház nándorfehérvári termében adta át. Ugyancsak szerdán tette le a hivatali esküt Losonczy Pál előtt Méhes Lajos ipari miniszter. A kitüntetések átadásánál és az eskütételen jelen volt Havasi Ferenc, az MSZMP KB titkára, Marjai József a Minisztertanács elnökhelyettese és Katona Imre, az Elnöki Tanács titkára. (MTI)

Negyvenmillió, újításokból

A Dél-magyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalatnál ebben a tervidőszakban minden korábbinál eredményesebb volt az újítási mozgalom: az öt év alatt 40 millió forintot takarítottak meg a benyújtott újításokkal. Ehhez az eredményhez nagyban hozzájárult, hogy az utóbbi három évben rendszeressé tették az újítások adás-vételét. Az idén például 3 millió forintos gazdasági eredményt jelentettek a cégnek a más vállalatoktól megvásárolt újítások, s körülbelül ugyanilyen értékben adtak el újításokat.

Születésnap kiemelés

Tegnap, szerdán ünnepelte 70. születésnapját Lacsán Mihályné, a munkásmozgalom régi szegedi harcosa, nyugdíjas, aki a Szocialista Hazáért Érdemrend, a Köztársasági Érdemérem arany fokozata, a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem, a Koreai Nemzeti Zászló Érdemérem III. osztályú fokozata és több más kitüntetés birtokosa.

Fogadta őt és köszöntötte születésnapja alkalmából tegnap délelőtt a Szeged városi pártbizottság dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára és Török József, a városi pártbizottság első titkára. Az ünnepeltnek, aki ma is a Belváros I. pártalapszervezet tagja, Török József adta át a megyei pártbizottság üdvözlő levelét, vörös szegfűcsokrot és ajándékot.

Lacsán Mihályné cipőgyári szakmunkás volt és 1933 óta tagja a pártnak, vesz részt a munkásmozgalomban. A harmincas években

Képünkön (balról jobbra): Török József, Lacsán Mihályné, dr. Komócsin Mihály

többször kezdeményezője volt béremelésért indult sztrájkoknak. A felszabadulás után a legelső között volt útmunkás, majd a Dobb-féle gumigyár vezetője. Az ötvenes években a szegedi békebizottság titkára, majd

az Országos Béketanács tagja, a Hazafias Népfőrt társadalmi dolgozója. Egykori munkatársai 1959-ben jelölték először országgyűlési képviselőnek. Ezt a tisztségét három cikluson át töltötte be odaadó munkával.

TALÁLKOZÁSOK

A főhadiszálláson

Szavrány kerületi székelyhely a Déli-Bug partján, Odesszától 260 kilométernyire. A megye legészakibb községe a kijevi út mentén. Hétezer lakosa lombok alatt, ligetes környezetben él. Dús zöldbe, vetemények és virágok koszorújába húzódnak a bádogtetős házacskák. Az utcafronton fehérre meszelt, alacsony kerítések fogadjak egymásba, rajtuk a kicsiny kapu inkább dísz, mint szükséglet.

Főnt a domboldalban memento magaslik, a Vihar-madár elnevezésű partizáncsapat emlékműve. Rajta a szöveg: „Esküszöm, hogy az életem fölálkozásával is...” És az 1200 tagú csoportnak a fele valóban meghalt ezért a földért.

— El-e itt valaki a volt partizánok közül? Jó ötvenes szöke férfi lépett közelebb, Pável Majszosz. A kerületi tanácselnök.

— Ön tagja volt a partizánalakulatnak?

— Nem lehet kinézni belőlem? — szólalt meg és nyújtotta a kezét.

— Kérem, mondja el, hol harcoltak. Valahol errefelé?

— Igen, errefelé. — Meg tudná mutatni a helyet?

Bólintott és elvezetett a környező erdők legmélyébe. Úttalan utakon, bozóton keresztül, mely avarba süppedezve jutottunk el az egykori főhadiszállásig. Némán állunk a beomlott parancsnoki verem, az összedől „konyha”, a már alig látható földkunyhók között. Három hosszú évig álltak itt ellent a szavrányiak, s bár erősen megfogyva és leromolva, 1944 márciusában mégis tekintélyes fenségű, ellenség-től zsákmányolt hadianyagot adtak át a szovjet hadseregnek.

A szülőháza éltette őket. Bejártak a községbe, kapcsolatot tartottak a „Nagyfölddel”, ahonnan utasításokat kaptak, s néha — ejtőernyővel — fegyvereket. Mindig tudták, merre mozognak, mire készülődnek a németek, mert a lakosság nemcsak élelemmel, hanem információkkal is ellátta őket.

Ormesterként fejezte be Pável Majszosz a háborút, Halle német városban. Később odahaza tanácselnöknek választották. Egyik testvére szintén szavrány lakos, a másik nem tért vissza a frontról.

Sokalskiék házatája

Jó hat évvel ezelőtt volt szerencsém körülnézni Popovo községben Henryk Sokalski tanyáján. Mintagazda — mondták róla. A bejárattól jobbra tekintélyes magtár és garázs, illetve csűr. Szemkőzt téglalátállító, balkézzel mutató lakóház, a falán glóriás szentkép. Az udvar négy-szöge kiköveve. Az ólakban 30—40 sertés, a jászolnál öt fejőstehén és tucat-

nyi növendékmarha. A hallják, amint a Fekete-trágyát konvejer hordja hátra a telepre.

A gazda fülög olajosan jött elő a csűr mögül, abahagyva a gépjavitást.

— A, magyarok! Isten éltesse magukat, és kerüljenek beljebb.

Új bútorok, csipkefüggönyök, terítők, tévé. Tiszaság, kényelem.

— A sikeres gazdálkodók állami támogatást kapnak, majd a termékeket, főleg a húst, jó áron fölvasárolják fölük...

Mintha tudták volna, mi érdekel bennünket leginkább.

— Három évvel korábban megszűnt a beszolgáltatás, a parasztnak maguk döntik el, mikor érdemes eladni a sertést, a tejet, a gabonát. Nagy tömegű termelésre képes termelőszövetkezet még kevés van Lengyelországban, ezért kénytelen az állam az egyénekre támaszkodni.

Sokalskiék 1968-ban vásárolták 19 hektár földjüket az államtól, s mivel ez a terület azelőtt nem művelték, öt évig adómentességet kaptak. A szegénységet 5—6 esztendő múlva sikerült leráznuk. Igaz, reggel fél 5-kor kelnek, s csak öreg este jutnak ágyba. Színház, szórakozás nincs, az autót többnyire könyvebb fuvarozásra használják, esetleg meglátogatják a rokonokat.

— Rengeteget dolgoznak — jegyeztem meg.

— Valóban. De csak így lesz mihez nyúlunk öreg-ségünkre.

A 45 éves Henryk Sokalski akkor behatóan érdeklődött a magyar viszonyok felől. De a társas gazdálkodásról nem nyilatkozott.

A Talabor völgye

Vége főnt voltunk a Verhovina tetején. Balról elmaradt a hegyfal, és teliyes mennyiségű, ellenségtől zsákmányolt hadianyagot adtak át a szovjet hadseregnek.

A Vörös Csillag kolhoz írodája előtt Sztatinya Luka Vasziljevics községi tanácselnök nyújtotta a kezét. A közös gazdaság főkönyvelője magyarul köszönt és mutatkozott be:

— Debel János. Pécselt katonáskodtam. — Nekem azt mondták, itt nem laknak magyarok.

— Úgy is van. A község 4800 lakója szintisza ukrán. Magam is az volnék. Csupaszi emberek. Jött a párttitkár is, Szubota Iván, azt sem tudta, mivel kedveskedjék. Aszfaltfőre ültettek, vodkával kínáltak. Egy óra sem telt bele, megismertem a 3038 hektáros közös gazdaságot. Szántójuk alig volt 200 hektárnyira, a terület többnyire legelő, csalitos, bokros, s főleg erdőszeg. Az állattenyésztés adja a fő jövedelmet. A férfiak az erdőszetben kötik le „szabad kapacitásukat”.

Hajnakra, amikor még harmattól terhes a tájék, indulnak a motoros fűrésszel. Naponta

Vendéglátóim nem kis büszkeséggel ismertették a változást. Eltűnt a bocskor, s megjelent a nylonharisnya. Az egykor szinte kizárólagos sültkrumpli utolsó helyre került a családi étlapokon. A művelődési ház, a mozi, a könyvtár, az orvosi rendelő, az általános és középiskola bármelyik városnak is dicséretére válna. A tanácselnök mesélte, hogy egy cseh fiánca, aki annak idején innen nősült, két évvel ezelőtt ellátogatott Kárpátaljára. Alig találta meg a községet.

Nem csoda. A régi rozant viskókat 480 új és 325 felújított családi ház váltotta föl. És az emberek is magabiztosabbak lettek.

Aranycsindlók

Az örökké pénzéhes Erős Ágostnak fülébe jutott, hogy egy Johann Friedrich Böttger nevű fiatal kémikus aranycsindlással kísérletezik. Nem teketória-zott. Egyszerűen elfogatta és Königsteibe zárta azzal a céllal, hogy a mesterséges nemes fém majd mind az övé legyen. Böttger azonban a legvadabb fenyegetés ellenére sem boldogult a lehetetlennel, „csupán” porcelánt tudott kihozni abból a kaolinnak nevezett fehér anyagból, amit bőségesen hordtak a kezeügyébe. A fejedelem, jobbján, ennek is megörült, mert fölismerte: ez szintén arany a javából. A meissen várbán megalapította Európa első porcelánkészítő üzemét, s Böttgert bíztta meg annak vezetésével. A fiatal tudós 1719-ben elhunyt, műve azonban

— az egymást nem keresztsbe fektetett kék kardokkal jelzett porcelán — világhírnevet szerzett Meissen városának. Ma már természetesen nem a várbán, hanem annak tövében, egy épület-négyzetben készülnek a gyönyörű dísz tárgyak. Ott jártamkor is szoros embergyűrű szemlélte a filigrán szobrok „életre keltését”. Gyufaszál nagyságú kezecek ujjain meg az ízületek, a körömházak is tökéletesek, a manufaktúra művésze egyetlen biztos mozdulattal illesztette rá a törzsre. Ha csak milliméternyit tévedett volna, selejt az egész. Bizonytalan illesztégetésre nem volt ideje, a különleges ragasztó azonnal kötött.

Páratlan élmény volt végigjárni az üzem állandó kiállításának termeit. A vakító fehértől a malachit-zöldig talán a létező összes színnek tobzódtak a rokokó stílusú, majd a klasszicizmus hatására készült figurákon, étkészleteken, virágokon, amfórákon, csillárokon.

A kapun kilépve J. F. Böttger patinás mellszobra fogadott. Sűrű loknikban leomló fűrteivel, markáns, szigorú arcával inkább diplomomatának néztem volna. Leültem mellé a padra, s elnéztem a turisták szakadatlanul áramló seregét.

F. NAGY ISTVÁN

Négy száz új szabvány

Csaknem 400 új országos szabvány lép életbe az új esztendő első napjától, igazodva a technika fejlődéséhez és a nemzetközi együttműködés igényeire.

Az új szabványok a műszaki-gazdasági élet szinte minden területét érintik. Új műszaki előírások készültek különféle ércék, építési anyagok, ásványolaj-termékek minőségi követelményeire és vizsgálati módszereire. Sok szabvány gépi alkatrészekkel

és szerszámokkal foglalkozik, de az előző évekhez képest több az olyan műszaki előírás is, amely az áruk szállítása közbeni védelmét, óvását szolgálja. Népgazdasági szempontból elsősorban azoknak van nagy jelentőségük, amelyek az elektro- és hőtechnika, valamint a faanyagok és a fűrészipari termékek műszaki követelményeit tartalmazzák. A vegyipari fejlődés hozta magával, hogy e témakörben is több

mint 20 új, illetve a régít korszerűsítő előírás lép életbe. Ezek között szerepel a személygépkocsik radiál-gumiabroncsainak méreteit és üzemeltetési előírásait tartalmazó szabvány, de a kerékpár-gumiabroncs köpenyének minőségére is új előírások születtek. Az élelmiszerek közül ezúttal a szalámi-félék, a süritett tej és a tejpor, a vaj és a margarin különféle vizsgálatára vonatkozó módszereket egységesítették.